XII-ik évfolyam. 7-dik szám. Kőszeg, 1892. február 14-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. *Egyes szám ára 10 kr.* Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblaház iskola-utczai részében. Kéziratok, levelek s egyéb a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. *Kiadói iroda:* városkör 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők. *Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.*

Humanismus.

[A—a] Haladunk a korral. Világra szóló találmányok, szenzácziós kisérletek jelölik a tudomány fejlődését napról-napra. Oly mérföldkövek ezek, melyek a tökéletesedéshez vivő út nagyságát jelölik. Világitó lángok, melyek beragyogják a jelent, hogy annál tisztábban beláthassunk a mult homályába, hol vakon tapogatózva, tévesztett ösvényeken bolyongott a fejletlen emberiség. Kolosszális alkotásokat emelünk, melyek büszkén, mintegy az örökkévalósággal is daczolni látszanak, hogy annál törpébbeknek lássuk a multat önnagyságunk mellett. Fejlett társadalomban élünk, melyben minden nemes irányzat és eszme termékeny talajt lel.

Mindezek daczára, midőn a jelen oly csábos képet nyujt, midőn a közelmult ábrándos fantómképeit megvalósulva látjuk, midőn azt tapasztaljuk, hogy ész és szellem soha nem ülte jobban diadalát: nem fojthatunk el bizonyos szánalmat, bizonyos fájó érzetet, hogy az emberiség egy téren nem tart a korral lépést: a humanismus terén. A fin de siécle hatalmas vivmányait ellensulyozza az erkölcsök lazulása; bizonyos könnyűvérüség jellemzi a mai generácziót, a jövő szerepvivőit. Kopott elvekkel a liberalismus örve alatt és rovására hamis czélokért küzdenek. Mert csak álliberalismus nézheti tétlenül, vagy kihivó, szemérmetlen mosolylyal azt az űrt, mely csak mindig szélesül a társadalom egyes osztályai között.

Több humanizmust!

És midőn e szózatot hallatjuk, nem egy osztálynak, nem egy kiváltságos rétegéhez a társadalomnak szólunk, hanem mindenkihez. Nem csak ott munkálhat a humanismus áldásosan, ahol felkiált az inség, hol a nyomortól elsárgult alakok reszketnek a falat kenyérért; óh nem csak az éhséget kell csillapitani, bele kell pillantani oda is, ahol állitólag jóllét honol.

A tisztviselők túlterhelése ép ugy képezheti a panasz tárgyát, mint a munkások panasza, kik kevesebb munkaidőt követelnek. Ne terheljünk túl senkit, ne kivánjunk senkitől erején felül, legyünk méltányosak. Gyakorolhatja a humanismust a miniszter, ha nem követel alantas közegeitől 9 órai munkaidőt; az ügyvéd, ha alkalmazottjai fáradozásait méltányolja; a tanár, egy szóval minden olyan tényező, akitől egy vagy több ember sorsa függ. Gyakorolhatja mindenki felülről lefelé.

Minek szóljunk a munkáskérdéshez? Beszéljen az ügy ékesszolóbban nálunk. Mi csak azok ellen lépünk sorompóba, akik frivol tétlenséggel néznek mindenre, akik pedig egy kevés jóakarat mellett sokat tehetnének. E tétlenség bölcsője a szoczialismusnak. Minél élesebb a különbség ember és ember között, minél nagyobb a vagyon egyenlőtlenség, minél nagyobb az a bizonyos ür: annál jobban érezhetők a szocziális áramlatok. Humanismus ennek egyedüli ellenszere.

Tenni kell és fájdalom nem teszünk annyit, mint a mennyi elég volna. Pedig elég szomoru, hogy annyi alkalom nyilik a segedelemre. Néhány filléruyi áldozatot hozni csak és legalább a sinylő nyomoron lesz segitve. Nem fogytunk még ki a kegyetlen télből; hány ember van kitéve ennek viszontagságainak, hány ember van az inségnek, nyomornak kiszolgáltatva, kik dolgozni akarnak csak, dolgozni. És nincs dolguk. Hány szegény ember tengeti életét pl. gyümölcs árulással, élve azon csekély haszonból, melyet ez ád; és hányszor nincs meg az a csekély haszon sem! Segitsünk ott, a hol legkiáltóbb a szükség. Haladjunk ne csak reális, hanem moralis tekintetben is. Legyünk javára embertársainknak, kik szükséget látnak. Tegyünk, amennyit tehetünk. Hintsünk balzsamot azon sebekre, melyet a nyomor okoz, de segitsünk a modern páriákon is. Tetteinken áldás lesz, ha nem lankadunk és ernyedetlen szorgalommal működünk. Tetteinkben, fáradozásaink között egy magasztos jelszó vezéreljen, melynek nemességéről, áldásairól eredményeiben lehet legjobban meggyőződni; legyen e jelszó az, melyet szerény czikkünk fölé irtunk: *humanismus.*

A tehén mint igavonó.

A tehenek alkalmazása igavonásra némely kisebb gazdaságban nálunk is, de Németországban, kivált a közép- és délvidéken, általában szokásos. Nagyobb gazdaságok azonban csak felette ritka esetben használják a tehenet igavonásra és pedig rendesen két okból: egyrészt büszkeségből, mert a tehénnel nem lehet ugy parádézni, mint a czimeres ökrökkel s lóval másrészt mivel azt hiszik, hogy az esetleges haszon, melyet a tehén, mint igavonó nyujt, elvész a tejhozam csökkenése által. Az előbbi okra itt nem reflektálunk, mivel a mezőgazdaság mai helyzetében, mikor azon fordul meg minden, hogy a termelési költségek a kellő helyen, lehetőleg leszállittassanak, ily előitéletnek nincs helye. A másik ellenvetés már jogosultabb lenne, ha tényleg számbeli adatokon s nem puszta feltevésen alapulna.

TÁRCZA.

Kőszeg.

Mikor Budapesten a Dunántuli Képes Naptár kiadásához fogtak, ugy tettek, mint az minden effélé vállalatnál szokásos, t. i. hirdetik, kinálgatják a kiadandó művet az ország minden zugában. A Dunántuli Képes Naptár elárusitása ügyében kopogtattak tehát Kőszegen is, hol szintén kilátásba helyeztek egy kis „fogyasztást", de csak oly föltétel alatt, ha Kőszegről is lesz a Naptárban valami csekély „táplálék". Igy került bele az alábbi, a Kőszegi József által irt közlemény, Hanély Antal rajza után az Ó-ház és Kis Antal fotografiai fölvétele után az Irott-köi torony képe. Hogy az olvasó lássa, mennyire és miként ismertetik egyesek e várost, az emlitett közleményt szószerint átvettük mai tárczánkba. Szól pedig ez a következőképen:

Aki egy-két évtizeden át nem látta a Dunántul e kies városkáját, az annak láttára nem kevésbbé van meglepetve. Gyönyörü, a természet által bőven megáldott környéke, a várost segélyző magas hegyláncz ugyan nem változott, de igenis változott kereskedelme, ipara, társadalmi élete. Mióta a szomszedos megyeszékhely, Szombathely, oly rohamosan fejlődik, azóta Kőszeg folyton hanyatlik. Nem lehet ugyan e miatt se Szombathelyre, sem annak intéző köreire aprehendálni, mert kétségtelen, hogy Szombathelynek igenis volt és van joga elsőbbséget követelni és hogy az hivatalokat és katonaságot oda összpontosit, ezt megkivánja jól felfogott érdeke és csak dicséret illeti azokat a férfiakat, kik e téren oly bámulatos sikerrel működnek. Hogy e miatt Kőszeg városa mostoha sorsra jutott, igen természetes. Hanyatlott kereskedelme, ipara; ház és földértékei csökkentek, az a kis vicinális vasut pedig, mely Szombathelylyel köti össze, az nem sokat használ neki, sőt inkább kárára van, — alkalmat nyujtván a közönségnek különfele szükségleteit a közeli Szombathelyen, Sopronban és Bécsben beszerezni, gyengiti a hetivásárokat és ezáltal ipara, kereskedelme emelkedni nem tud.*) Mindemellett Kőszeg városa nagy áldozatokat hoz a város tisztántartására, mely ritkitja párját; olyanok az utczái mindig, mint valami elsőrendü fürdőhelyé, melyek mind be vannak fásitva. Létesültek itt szebbnél-szebb sétahelyek, parkok, erdei sétányok, olyannyira, hogy nem egyszer lett megpenditve, Kőszegből egy modern fürdőhelyet csinálni, — de, sajnos, nem akadtak a polgárok közül oly életreval ó emberek, kik ilyen nagyszabásu terv kivitelére vállalkoztak volna, — meghiszem, hogy a lakosok nagyon elcsüggedtek a közelmult eseményei által, melyek a város hanyatlását okozták, de épen azért kétszeres erővel és erélylyel volna kötelességük a hosszu lethargiából felébredni. Csak néhány szerény, fiatalabb polgárának volt utóbbi időben annyi életreválósága, hogy „idegenforgalmi bizottságot" létesitett és ez felfogva ideájának nagy horderejét, mindent megtett az iránt (nyomtatványban és irásban), hogy az ország figyelmét a mindenki által elismert csinos Kőszeg városára forditsa és ennek működése valóban csodákat mivelt. Azóta, alig két esztendeje, oly számosan nyaralnak itt, különösen a fővárosból és annyian telepedtek itt le, magasrangu katonai és polgári előkelőségek, nyugdijazott tisztviselők, magánzók, hogy már-már „Kis-Grácz"-nak kezdik nevezni e városkát, mely az ott megforduló idegeneknek és turistáknak rendkivül megtetszik. És milyen itt a levegő! Legjobb bizonyitek erről a halandóság csekély volta, hogy epidemikus betegségek itt nem fordulnak elő és a halálozások lisztáján csakis öreg emberek kimuitát olvashatni, azok is inkább végelgyengülésben mint betegségben mulván ki. Ezen „idegenforgalmi bizottság" dicséretes működése folytán — a katonaság Szombathelyre való áthelyezése után — sok üresen maradt lakás csakhamar megtelt, az épitkezés is, bár ez még keveset, de mégis élénkült, a népszámlálásnál kimutatott apadás a város lakosságában helyre van ütve, sőt a szaporulat oly örvendetes, hogy ez az ipar- és kereskedelemre nézve is jótékony hatással van. De sajnos ezen életreval ó „idegenforgalmi bizottság" működése meg van akasztva. Még most is nap-nap után jelentkeznek előkelő gazdag családok, kik Kőszegen letelepedni óhajtanak, de nincs már lakás, nincsenek alkalmas házak. Ha Kőszegnek gazdag pénzintézetei és jómódu polgárai csinos és modern család-házakat, villákat épitenének, egy-két év alatt ismét szép számmal szaporodna a város lakossága és ez nemcsak anyagi jóletét emelné, de a társadalmi élet fejlesztésére is kiválólag jótékony hatással lenne. Lakházakat teremteni, ez lett most Kőszegre nézve életkérdés, ez biztositani haladását és nagyon kivánatos lenne, ha ezt az alkalmat el nem szalasztanák az erre hivatott körök.

Az „idegenforgalmi" eszmével egyidejüleg a turista élet ébresztésére is élénk munkásságot fejtett ki az e czélra alakult egylet. Kőszeg és környékének elragadó szép vidéke, hegysége mintaszerüen van gondozva, az utak mind jelezve, a kiválóbb és szebb pontokon padok, védházak, kilátó-tornyok felállitva ugy, hogy az üdülő erdei séták közben a szem oly elragadó panorámákban gyönyörködhetik, hogy az igazán ritka élvezetet nyujt. — még a bécsi turista egyesületek is felkeresik e vidéket. Ujabban a turista egylet a Dunántul legmamagasabb pontján, az ugynevezett „Irottkőn", egy nagyszerü kilátótornyot épittetett, hova Kőszegről pár-

*) Nem osztjuk e tekintetben az iró nézetét és meg vagyunk róla győződve, hogy ez idő szerint már ő is engedne valamit állitásából. (Szerk.)

Buckhaus, göttingai tanár behatóan foglalkozott ujabban e kérdéssel s a praxisból meritett példákon, számszerü adatokkal bizonyitja hogy mily előnyös a tehenek alkalmazása igavonásra s mily csekély tejhozamvesztesége, mely ezáltal keletkezik. Néhány felsőhessenі gazdaság üzemet irja le, hol a tehenek alkalmazása igavonásra már hosszabb idő óta gyakoroltatik. Előrebocsátja, hogy az igástehenek természetesen erősebben kell takarmányozni, mint a közönséges tejelőket és pedig a száraz takarmány előnyösebb e tekintetben a zöld takarmánynál.

Áttérve az igavonás és a tejelés közti viszonyra, az emlitett gazdaságok naplóadatairа támaszkodva, ezeket irja:

„Az erős mozgás természetszerüleg csökkenti a tejhozamot, de távolról sem oly mértékben, mint hiszik. Igy pl. 1890 ben az igástehenek átlag 252 literrel adtak kevesebb tejet, mint a többiek. Ez csekély különbség, kivált ha meggondoljuk, hogy a legjobb tejelőket nem alkalmazák igavonásra. Számos igástehén volt, mely 1890 ben 3000—3424 litert adott, mig a többinek tejhozama 2000—3000 liter közt váltakozott. A tej zsirtartalma átlag 4 százalék.

Mult tavaszkor 14 oly tehenet fogtak igába, melyek legalább két hóval előbb lettek ujra tejelőkké. E teheneket nyolcz héten át, april 12-től junius 6-ig használták igavonásra s ez alatt 3869·7 liter tejet adtak, az igavonási időt megelőző négy hét alatt 2579·2 liter, az igavonási időt követő négy hét alatt pedig 1920 liter volt tejhozamuk. Tehát az igavonást megelőző s követő 8 hét alatt összesen 4492.2 liter tejet adtak. —

Szolgáltatott tehát egy-egy tehén nyolcz hét alatt, átlag:

igavonás mellett 276·04 litert
„ nélkül 321·73 „

vagyis naponként

igavonás mellett 4·93 litert
„ nélkül 5·73 „

E szerint a tehén, az igavonásra való használat mellett naponként csak 0.8 literrel adott kevesebb tejet. De figyelembe veendő még, hogy az igavonás idejét követő négy hét alatt a tehenek bőséges zöld takarmányozásban részesültek, a mi sok tehénnél a tejkiválasztást nagyban előmozditotta, mig az igavonás idejében száraz takarmányt kaptak. Igaz ugyan, hogy az igás tehenek hust vesztettek, — illetve élősulyuk nem gyarapodott a kellő mértékben, de ez a pont nem jön igen tekintetbe, mivel egyébiránt teljesen megfelelő kondicióban voltak s a sulyveszteség csak fölösleges zsirgyarapodást illette.

Már most a fentemlitett jelentéktelen tejveszteséggel szemben áll a tehenek igába fogásának rendkivül csekély költsége.

Ha ugyanis a tehén munka költségét akarjuk kiszámitani, csupán a tejhozamcsökkenést, a takarmány többletet, a szerszám költségeit s a kocsis napszámát kell tekintetbe vennünk, mig a többi költséget a tejelés fedezi. E szerint négy tehén munkája, mely könnyü munka mellett körülbelül annyit tesz ki, mint két középjóságu lóé, kerül:

tejveszteség: 4×0.8 liter á 7 kr.	28 kr.
takarmánytöbblet: fejenként 2½ kg. erőtakarmány 10 kg. á 8 kr.	80 kr.
szerszám: 25% amortizáczió mellett	0.06
a kocsis napszáma	1.74
Összesen:	2·88

Már pedig tudvalevő dolog, hogy egy lófogat 3—4 frton alul semmi esetben, de sürgős munkaidőben gyakran 6 frton alul se kapható; — igy tehát tehénfogat készpénzbeli előnye szembeszökő.

M. F.

---

ját ritkitó, regényes őserdőkön át juthatni. Egyik képünk e tornyot és annak felavatási ünnepélyét mutatja. A 14 méter magas torony igen könnyen mászható meg, és kilátást nyujt a Kárpátokig, alatta védház is van. — Tiszta időben könnyen meglátni Bécset, Pozsonyt, az egész ausztriai- és stájer hatalmas hegylánczolatot stb.

De a Dunántuli naptár olvasóit bizonyára az is fogja érdekelni, vajjon hogyan áll Kőszeg városa, mely nagyon is a „németség" hirében áll a *magyarosodás* tekintetében? Itt ugyanazt mondhatni, amit e czikk elején, hogy nagyon meglepődik az, ki Kőszeget egy-két évtizeden át nem látta. — Kőszeg városa feltünően magyarosodott. Ezelőtt csak Pozsonnyal, Sopronnal sorozták egy rangba, — de minden tulzás nélkül, azt kell mondani, hogy Kőszeget most már a nevezett két várossal együtt emliteni sem szabad Magyar lett a szó szoros értelmében. Az iskolákban mindenütt magyar a tannyelv és itt fel kell emliteni különösen a benczések algymnasiumát és a polgári iskolát, de a r. k. fiu-iskolát is, melyeknek a magyarosodás terén elért sikerek első sorban köszönhetők, — de a városház termében is csak magyar szó hangzik és minden egyéb téren ugyancsak a leghazafiasabb törekvés észlelhető.

A „Dunántuli Közmivelődési Egyesületnek" tehát a magyarositás tekintetében kevés dolga akad Kőszegen, — vagy jobban mondva semmi dolga sem, mert az a kevés „német", ami még benne van, az minden határszéli helységben meg van, az a dolog természetében rejlik és mert vidékének egy része az, mely az ausztriai és stájer határhoz legközelebb esik, még nagyon keveset magyar, meg iskolaiban sem. Itt igenis sok teendőt fog találni a Dunántuli Kultur Egyesület és e törekvésében Kőszeg városa és annak lakossága tőle telhetőleg támogatni fogja.

De hogy a „Dunántuli Közmivelődési Egyesület" Kőszegen és vidékén sikerrel működhessek, ezen magasztos szellemben működő egyesület vezérei, kik egyuttal az ország és Vasmegye intéző köreiben foglalnak elsőrangu helyet, igyekezzenek Kőszeget a járásnak oly központjává tenni, hol ipar, kereskedelem ismét lendületet vesz, gyárak és más vállalatok létesitése által a köznép jólete is emelkedhetik, a város zsák-uczái, vicinalis-vasutja Bécs-felé is kiépüljön stb., ugy aztán Kőszeg városa, mint életerős járási központ csakhamar magához fogja vonzani az inkább a határszél felé gravitáló német vidéket és nagyban fogja előmozditani a „Dunántuli Közművelődési Egyesület" czéljait.

HIREK.

— **Szabadságolás**. Papp Ferencz kőszeg járási szolgabiró szabadságra ment Szt.-Gotthárdon lakó szüleihez. Az influenza annyira megviselte, hogy több heti nyugalomra van szüksége.

— **Erénydij**. A Lackner-féle alapitvány kamatai-ból álló erénydijat a kezelő bizottság e hó 2-án tartott ülésében Asztner Marianak itélte oda.

— **Tárgyalások.** A honvédlaktanya béremelése ügyében a városi hatóság kezdeményezése folytán a miniszterhez benyujtott fölterjesztésre hétfőn és csütörtökön itt a helyszinén tárgyalások folytak, melyek alapján kilátás van arra, hogy a laktanya bére az eddiginél körülbelül 5—600 frttal felemeltessék és pedig nemcsak a jövőre, hanem hogy az elmaradt bér a beszállásolási törvény életbeléptetésétől számitva (1879) pótolva lesz, minthogy a városnak szerződés és a törvény értelmében már ezen idő óta is joga lett volna a magasabb bérösszegeket igényelni, a melyek azért maradtak el, mert a város részéről ezekre vonatkozólag ez ideig igény nem támasztatott.

— **Az álarczos- és jelmezes-bál.** Az idei farsang e hó 6-án fejtette ki legnagyobb pompáját a kereskedelmi kör álarczos és jelmezes báljan. A mit városunk és környéke jelmezekben és a női szépségek ragyogásában ki tud fejteni, azt akkor együtt láttuk a bálház izlésesen dekorált helyiségeiben, melyek szinte szüknek bizonyultak befogadására annak a közönségnek, mely egybegyült, hogy az idei farsang kétségkivül legsikerültebb mulatságában résztvegyen. Kőszegi József a bálbizottság élén várta az érkezőket s már 8 órakor sürün gyülekezett a báli közönség. A maszkok és jelmezesek tarka vegyüléke foglalta el csakhamar a tért, ezek csinos megjelenése és némua viselete foglalkoztatta a többieket, akiknek a bámulás és kutatás jutott osztályrészül. Mert bámulni való volt s épen nem csak a gyönyörü emberi alakokon, hanem más jeleneteken is. Az okos elefánt, a kőszegi ikrek (hármasok 4 közös lábbal és külön felső testtel) hahotát keltettek. Az első négyes lóhátról rendezve nagyon tetszett. A legszebb maszkok dijazása valóságos alkotmányos tusával járt. Mondják, hogy vesztegetések is fordultak elő, mi miatt a pályázók között ma is nagy az elégetlenség. Az első dijat (keztyüdoboz) Schermann Irma, a másodikat (legyező) Andráskay Sarolta, a harmadikat (varrókészlet) Ecker Irma nyerte el. A táncz pergett hajnalig, mint az orsó. Szebbnél-szebb párok lejtettek a teremben fáradhatlanul, soha nem lankadó hévvel egész reggeli 6 óráig. Ott voltak: Asszonyok: Pfeffel Jánosné (olasz patriczius nő) Steierlein Gáborné (román nő), Piathné (svábnő), Pados Gáborné (magyar parasztnő) Feigl Gyuláné (orosznő), Prohászkáné (bécsi mosónő), Pilnayné (tirolinő), stb. Báli toiletben: Andráskayné, Beckerné, (A.-Lászlóról), Brundl Jánosné (Lékáról), Ecker Károlyné, Freyberger Sándorné, Freyler Józsefné, Gábriel Józsefné, Gerencsér Uzorné, Gerstenberger báróné, Grinlingné (Pulyáról), Hoffmann őrnagyné, Ivánszky ezredesné, Kerner Ignáczné, Kirchknopf Mihályné, Kőszegi Józsefné, Lux Alajosné, Markovits Józsefné, Mohr Mihályné, Mohr Vilmosné, Oisevszkáné, Paller Andrásné, Pavetits Ferenczné, Popper Ignáczné, Purthné, Reichlin báróné, Schuppler Henrikné, Szabadhegyiné, Weiszmahr Sándorné, Wiererné, Windisch Antalné, Wocherné.

Leányok: Andráskay Sarolta (finom Rózsi), Art Róza (elszaszi nő), Becker Miczi (rococó), Benes Fanny (töröknő), Benesch Hedvig (alkonycsillag), Bründl Malvin (havasi gyopár) Ecker Irma (tél), Eitner Miczi (schwarzwaldi leány), Eitner Emma (pillangó), Feigl Mili (ördög). Filippe Konstáncia (bohócz), Flamisch Lujza (czigányuő), Freiberger Anna (levegő fantazia), Graf Emilia (irhoni nő), Grilling Anna Pula (töröknő), Haban Anna Pörgölin (cseh nő), Haben Mari (szivárvány), Haban Róza (tiroli leány), Herzfeld Miczi (magyar nő), Jagits Paula (magyar leány), Köhler Margit (magyar leány), Markovits Terka (ördög), Markovszky Helén (festőnő), Pagán Paula Szombathelyről (éj-királynő), Pohl Elsa (üstökös csillag), Schermann Irma (éj-királynő), Schweis Regina (horvát nő), Seybold Linka (menyecske), Sissovits Emilia (orosz nő), Tinkál Anna (skót nő), Tipka Mária (bohócz), Wagner Mária Kőhalom (éji istenő), Mayer Zsófie (genie). Báli toiletben: Andráskay Mariska, Binder Paula, Chernel Lula, Bredl Fánny, Bründl Antónia, Böhm Anna, Freyler Mari, Ivánszky Emma, Lenner Anna, Liptay Vilma, Marton Ilma, Purth Cornélia, Szabadhegyi Magda, Schwarcz Marcsa, Szlávik Anna és Paula, Schey nővérek, Vidos Etel, Wierer k. a.

Urak közül szebb kosztümben: Kőszegi József (biborveres atlasz báli toiletben), Waiszbecker Eduard (madarász), Lauringer Ferencz (tiroli), Pilnay Vincze (stájer). Wölfel Pepi (gigerli.) Wittinger Ernő (puszta-biró), Fábián József (vadász), Jánosa Lajos (rococó), végre egy sereg bohócz.

— **Nyilvános köszönet.** A február hó 6-án megtartott álarczos- és jelmez-elite bál alkalmából oly rendkivüli nagy támogatásban és sok megtiszteltetésben részesültünk, hogy valóban alig találunk szavakat mély hálánkat kifejezésre juttatni. Először is fogadja a n. e. közönség és különösen a bálon megjelentek hálás köszönetünk kifejezését s kiválóképen Kőszeg és vidékének szép hölgyei, kik megjelenésükkel és fényes toilettejükkel bálunkat oly ragyogóvá, széppé, érdekessé és fényessé tették. Hálás köszönettel tartozunk Szájbely Gyula országgyulési képviselőnknek, ki alig hogy ismét a mienk lett, ujra tanujelét adja városunk iránti meleg érdeklődésének és levélben fejezte ki sajnálatát, hogy a bálon részt nem vehetett, — de a jótékony czélt előmozditandó 10 frtot küldött az egylet javára. Mélyen érzett hálánknak adunk kifejezést e szives adományért. Nemkülönben legforróbb köszönetünket rójjuk le a következő szives felülfizetésekért: Gerstenberg báróné 4 frt, Hodászy Gábor (Jaák) 2 frt, Graf Adolf (Léka) 2 frt, Szabadhegyiné 1 frt, Leutgebné 1 frt, Kovács Sándor 1 frt, Schmidegg gróf 1 frt, Schindler Vilmos 1 frt, dr. Dallos 1 frt, Horváth százados 1 frt, Frankenberger 1 frt, dr. Török Sándor (Szombathely) 1 frt, N. N. 1 frt, Pulz tábornok 50 kr., Wiesinger állomásfőnök 50 kr.

A kőszegi „Kereskedelmi Kör" nevében: *Kőszegi József*, egyesületi elnök.

— **Hangverseny.** Egy valóban igen ritka hangversenyre van kilátásunk, mely már e hó 26-án lesz megtartandó. Egy hét éves udvari zongoraművész, ugy dekorálva kitüntetésekkel mint egy generális, fogja nálunk mű észetét bemutatni, miután Párisban, Berlinben és legutóbb Bécsben páratlan sikert aratott. Ez a hét éves fiucska, Raoul Koczalski, akitől a világ legmérvadóbb kritikusai, köztük első helyen a szigoru biráló: Hanslick, oly kitüntetően nyilatkozik, hogy bizonyára nem pusztán egy csodagyermekről lehet itt szó, hanem egy zseniális művészről. Mert arra már volt eset, hogy 7 éves gyerek meglehetősen jól zongorázott, de hogy egy 7 éves gyerek képes legyen a birálók teljes meglepedésére olyan szerzők darabjait eljátszani, mint pl. Bach, Rubinstein, Chopin, Brassus, Liszt stb., olyan még nem volt soha. És ez a hét éves kis művész bámulatba ejti a világot és azért is mondja róla Hanslick, összehasonlitva őt az ugyane korban hangversenyzett Mozart-tal: „Mit jelentenek Mozart zongoradarabjai a mostani modern műsorozat technikus nehézségeivel szemben!" — Lesz tehát egy igazán érdekes hangversenyünk, — feltéve, hogy 1—2 nap alatt elegendő résztvevő fog találkozni, mert a hangverseny rendezője, Kőszegi József könyvkereskedő, nagyobb fix összeget kell hogy biztositson a hangversenyzőnek, a csak ugy lehetséges, ha elegendő számu helyek foglaltatnak le most mindjárt, amiért is ajánlatos lesz, ha a hangversenyiránt érdeklődők azonnal jelentkeznek és a hangverseny megtartását lehetővé teszik. A hangverseny műsorozata ez lenne: 1. Bach, Gavotte. 2. Beethoven, Szonáta, Allegro. 3. Godard, Mazurka. 4. Rubinstein, Romanz. 5. Raud Koczalski, Valse, Mazurka. 6. Chopin, a) Preludio. b) Nocturno. c) Valse. 7. Tschaikovszky, Barcarello. 8. Padarewszky, „An Soir". 9. Liszt, Rhapsodie Hongrois XIII.

— **Ujévi könyöradomány**. Egyes emberbarátok a helybeli szegényintézet és a szükölködő háziszegények részére ujévi könyöradományul 193 frt 76 krt adtak össze. Ebből az összegből a szegényintézet tőke-gyarapitására 15 frt fordittatott, a háziszegények közt kiosztatott 172 frt 76 kr, az adományok gyüjtője kapott 6 frt o. é. A kegyes adakozóknak a szegények nevében köszönetet mond Lauringer János, szegényintézeti gondnok.

— **A polgári kör közgyülése**. Mult vasárnapon tartották meg a helybeli *polgári kör* közgyülését a tagok csekély részvéte mellett. Megmarad a kör az eddigi helyiségben (Czeke-féle ház), melyért ezután 100 frttal többet fizet mint eddig. Tudomásul vette a közgyülés az erről szóló valamint az évi jelentést, és elfogadta az eléje terjesztett jövő évi költségelőirányzatot is. A tisztikar következőleg alakittatott meg. Elnök Sziklai János (14 szavazattal választatott meg Pfeffel János ellenében, ki 10 szavazatot kapott), alelnök Stúr Lajos dr., jegyző Freyler Lajos, pénztáros Barkó Sándor. Választmányi tagok: Ecker Károly, Freiberger Antal, Kroller Miksa, Major János, Matits János, Michaelis Izidor, Pfeffel János, Rusa Gyula, Steierlein Gábor, Vidt Géza és Waisbecker Ede. Dr. Stúr, Matits János és Somogyi Miklós hallomás szerint nem fogadták el a nekik szánt tisztségeket, amiért kilátás van még egy közgyülésre.

— **Uj kávéház**. Özvegy Peseulechner Ferenczné a város-körön levő Popper-, azelőtt Mondl-féle házban modern berendezéssel uj kávéházat nyitott. A kávéházak száma ezzel ugyan nem növekedett, de a szebb üzletek száma igen. Bárcsak a Koronavendéglőt is pótolnák valami ujabb épitkezéssel.

— **Tánczpróba**. E hó 27-én, szombaton, Szefcsik József tánctanitó tanitványai részére táuczpróba-koszoruczskát rendez a bálház kistermében, melyre a tánczkedvelőket tisztelettel meghivja.

— **Idegenforgalom**. Csak a mult héten szólitotta fel Kőszegi József a háziurakat lakásaik bejelentésére, és a bejelentett 4 lakás közül hármat 24 óra leforgása alatt ki is adott azoknak, akik már egy év óta állnak vele levelbeli összeköttetésben és Kőszegen akarnak letelepedni. Ennek folytán a város lakossága ismét három előkelő családdal szaporodik. Május 1-én eljönnek: Papházy Péter nyug. törvényszéki elnök Pozsonyból, Schwell Ernő, magánzó N.-Palánkáról és özv. würzburgi Weingartnerné és nővére magánzónők Gráczból. — De jönne még számos ily előkelő család Kőszegre, ha csak elegendő lakás, t. i. tisztességes lakás volna kapható. De sajnos, sem épiteni nem akarnak a nagy lakásszükséglet láttára, sem pedig a meglevő lakásokat ugy átalakitani, hogy a kényelem és tisztaság követelményeinek megfeleljenek. Már pedig ha ezt sem teszik, s épiteni sem akarnak, akkor nagyon nehéz dolog a lakosság számát itt szaporitani és ezzel a helyi ipar és kereskedelem élénkitését, a föld és házbirtok értékének emelését hathatósabban előmozditani. Külön-

ben még egy tényező is akadályozza már most az idegenforgalom emelését. Az, hogy utaink, utczáink, járdáink stb. nincsenek többé oly tisztaságban és rendben fentartva, aminthogy az az előbbi években volt, s amely példás tisztaság birt oly vonzóerővel minden idegenre, aki városunkat megtekintette.

— **Bűvészeti előadás**. Nemcsak a művészet hanyatlik városunkban, hanem a bűvészetnek, ha mindjárt szalonbeli is, sem kerül istápolója. A mult vasárnapra hirdetett antispiritisztikai és salonbűvészeti előadáson alig jelent meg 40—50 főnyi közönség és az is jobbára csak az állóhelyet foglalta el. Stenley csak e g y előadást tartott nálunk, és az sem sikerült.

— **Egyforma állapot**. A *Konkordia* állapota egy hét óta nem változott. Az operáczió, mely énekestagok és karmester kereséséből állott, nem sikerült, ugy, hogy most minden a baj természetes lefolyásától függ. Sokan fitogtatták orvosi tehetségüket, de tenni, segiteni a legtöbb nem tudott, vagy nem akart. Igy vagyunk Kőszegen legtöbb dolgainkkal. Egy pár embertől várunk mindent, a sokaság pedig kritizál és összetett karokkal lesi a jó szerencsét.

† **Halálozás**. A helybeli *Kelcz-Adelffy*-féle árvaházból esütörtökön egy kis növendéket temettek. K a l c h e r József a neve a 10-éves fiunak, ki 2 hónapos korában vesztette el édesanyját és az atyai gondviselést alig élvezte. Három éves korától fogva a város árvája, Prosquill városi rendőrnél volt ápolásban egész 7 éves koráig, a mikor a városnak a helybeli árvaházban levő egyik megüresedett alapitványi helyére került. Jeles tanuló volt s a jóhirü intézet emberré nevelhette volna a fiut, ha közbe nem jön halála, melytől őt a leggondosaab ápolás sem volt képes megmenteni. Temetésén elüljáróin s növendéktársain kivül résztvett a kath. elemi iskola igazgatója és tanitói a tanuló ifjusággal, azonkivül a korán elhunyt ápolói rokonai és ismerősei. A béke angyala őrködjék sirja felett!

— **Miniszteri köszönet.** A kőszegi takarékpénztár-részvénytársaság a hazai ipar hatályosabb támogatása czéljából létesitett országos ipari és kereskedelmi alap gyarapitására 25 frtot adományozván, ezen hazafias adományért a kereskedelemügyi m. k. miniszter a nevezett intézetnek köszönetét nyilvánitotta.

— **A Korona fénye** eltünt — a főtérről. Az épület ablakai-, ajtóinak csak a nyilása tátong felénk és a homlokán ékeskedő magyar koronát elcsentték. Ma-holnap szedik a tetejét és elbontják falait, hogy két társával együtt helyet adjon az épitendő templomnak. Milyen más, változatos képe lesz most majd a főtér felső részének?!

— **Megyegyülés**. Vasvármegye köztörvényhatósági bizottsága, holnap, hétfőn rendes közgyülést fog tartani, melyre több érdekes tárgy van kitüzve.

— **Ritka község**. Locsmánd nagyközség, melynek életrevalóságát már több izben feltüntettük, a mult 1891. évben ráutalt összes állami és megyei terheket egy krajczárig lerótta; ezen terhek pedig nem csekélyek, mert 15,838 frtra rugnak, e mellett a saját háztartásának kiadásai 3400 frtot tesznek ki. — A község egyes lakójára esik átlag 15 frt.

— **A ki** szántó-, luczerna-, vagy rétföldeket eladni vagy bérbe adni szándékozik, az t. czimét a kiadóhivatalban szivesked jék letenni.

Különfélék.

— **Hirlapstatisztika.** Szinnyei József összeállitása szerint a magyar hirlapirodalom legujabb (1892-iki) adatai ezek: Az év elején 676 lap indult meg, 31-gyel több a tavai megjelenteknél. Van 26 napilap, 44 hetilap, 5 vegyes tartalmu képes lap, 36 egyházi és iskolai lap, 15 szépirodalmi és vegyes tartalmu lap, 10 humoristikus, 151 szaklap, 5 hirdetési lap 193 folyóirat, 40 vegyes melléklap, összesen a fővárosban 323, a vidéken 350 és 3 külföldön; idegen nyelven szerkesztett lapokkal együtt 863, mely összegből 17,556 főre esik egy lap.

— **Községek és önsegélyző egyesületek.** Községek oly szövetkezetbe, melyben a községi vagyon koczkázatnak tétetik ki, be nem léphetnek. E kérdésben a belügyminiszter egy konkrét eset alkalmából a következő határozatot hozta: Egy községnek az ottani segélyegyletbe való belépése tárgyában a bizottsági közgyülés határozatát felebbezés folytán felülvizsgálván, azt annyival inkább helyben hagyta, mert az, hogy pótadó utján lé esülő községi vagyon az illető alapszabályokban rejlő koczkázatnak tétessék ki, semmi szin alatt meg nem engedhető,

— **A mezőgazdasági hitelügy szervezéséről** érdekes füzetet adott ki dr. Imrédy Kálmán a kisbirtokosok országos földhitelintézetének vezértit.ára. Tanulmányát most egy figyelmet érdemlő czikksorozattal egészíti ki a „Magyar Pénzügy" pénzintézeti szaklapban. Ezen czikksorozat bekezdő részében szerző kifejti, hogy a vidéki hitelszövetkezetek mellett még külön hitelegyleteket, mint valami külön álló szervezetet nem akar létesiteni, legfeljebb mint a vidékenkénti szövetkezés egyik alternativ módozatát. Imrédy a szövetkezetek szervezeténél a fősulyt az ellenőrzésre fekteti, azért szükségesnek tartja, hogy már magoknál a helyi szövetkezeteknél a tagok széleskörü, ez irányu jogain kivül a felügyelő választmányon annyira kiterjedt hatáskörrel birjon, hogy közbenjötte nélkül tisztán administrácziónális teendőkön kivül semmi sem történhessék. Miután az ellenőrzést egy központi hitelforrás kellően gyakorolni nem képes, Imrédy a helyi szövetkezetek és a központ közé a vidéki szövetkezetet, illetve egy e czélból valamely vidéki pénzintézet kebelén belül alakitandó hitelegyletet illeszti be. Az Imrédy által kontemplált szervezet és hitel forma egyébiránt oly egyszerü, hogy abban egy kissé ügyes jegyző és tanitó könnyen képes eligazodni.

— **A vetések állásáról** mindenfelől kedvezőtlen hirek érkeznek. A száraz fagyok — irja a „Magyar Kereskedők Lapja" — sok helyen nagyon ártottak, most meg különösen a Tisza vidékén a vizáradások okoznak károkat. Külföldről szintén rosz hirek érkeznek. Oroszországban az őszi vetések nagy része elpusztult a fagy miatt, a földek jelentékeny része pedig vetetlen maradt. Romániában is aggódnak a gazdák, mert a vetések silányak és egyes határokon teljesen megsemmisültek. Termény tőzsdénkre ezen kedvezőtlen jelentések már is lényeges befolyást gyakorolt, s habár a buzaárakban eddig csak 15—20 kr. emelkedés konstatálható, alig lehet kétkednünk a felett, hogy rövid idő mulva jelentékenyebb áremelkedés fog bekövetkezni. Vidéki állomásokon a reális üzérkedés, mely nem spekuláczióra vásárol, jelenleg is igen tisztességes árakat fizet. Rozsban a kereslet folyton élénk marad. Uj tengeri minden irányban jó vételkedvre találkozik és a vételek nagyobbrészt külföldi számlára eszközöltetnek.

— **Melyik olcsóbb.** Ezt kérdezi rendesen a legtöbb ember, midőn valamit venni szándékozik. Ezt a kérdést teszi fel magának igen sok gazda is a vetés idejének közeledtével, mielőtt a szükséges magot megrendeli. Lapunk nagy számu gazda-olvasói iránt való figyelemből szivesen szolgálunk e kérdésre felelettel, mely csak ugy szólhat, hogy a legolcsóbb az, ami legjobb, mert minél jobb a mag, annál jobb termést ád. Aki tehát olcsón akar venni, az olyan czéghez forduljon, a mely a legjobb árut szállitja. Ilyen czégnek ismerjük M a u t h n e r Ödön magkereskedőt Budapesten, akinek nevét különben az ország határain tul is jól ismerik s akinek üzlete éppen feltétlen megbizhatóságánál fogva minden irányban oly nagy mértékben kiterjedt, hogy méltán sorolhatjuk az ó- és ujvilág legelsőrangu magkereskedéseivel egy osztályba. Magvainak feltétlen megbizhatóságáról magunk is többször meggyőződvén, szivesen ajánljuk a tavaszi vetés közeledtével a termelő közönség figyelmébe.

— **A „Képes Családi Lapok"** legutóbbi száma rendkivül érdekes és dús tartalommal jelent meg. — Tolnay Lajos „Az ifjukor regénye" és „Bába Pál „Császári gaztettek" czimű regényei folytatást nyernek e számban, mig Tutsek Anna ismert irónőnk „Hét év mulva" czimmel elbeszélést, és Telepi „Hát meg van?" czimmel a képviselőjelöltek világából humoreszket kezd meg jóizű humorral, és megkapó vonásokkal. E számban van Herczeg Ferencz „Olga" czimű elbeszélése is, melyet nevezett a Petőfi társaság nagy gyülésen székfoglalóul olvasott fel. Egy tudományos csevegés „Harcz a semmi ellen" czimmel és egy egészségügyi czikk „Valami az álmokról" czimmel bővitik még a „Képes Családi Lapok" e számát, melybe még Inczédy László néhány dal és „Meteor" költeményt irt. Illustrátiói is a legszebb kivitelüek; jelen számát a fővárosban megválasztott 9 képviselő, továbbá Mária Valeri és Salvator főherczeg képei diszitik, t. olvasóink előtt ismeretes azon alkalomból; hogy a főherczegnő fenséges férjét leánygyermekkel ajándékozta meg. Ugyanazon alkalomból mutatja be a királyi pár ifjukori sikerült arczképeit is mint kétéves házaspár. — Mint tehát t. olvasóink ezekből meggyőződhettek, a „Képes Családi Lapok" oly tartalomdús, hogy csak legmelegebben ajánlhatjuk b. figyelmükbe. Előfizetési ára: Egész évre: 6 frt. Kiadóhivatal Budapest, V. Nagy-Korona utcza 20 sz.

C s a r n o k.

Magdolna.

— Elbeszélés. —

Irta: **Alapi Gyula.**

Magdolna!

Örökké élő szemrehányás e név, mely el nem szakad tőlem soha. Összeforrott e név velem, egész lényemmel, e nevet viszem magammal a sirba is. Ha ugy kimondom, felébred bennem az önvád, a fájó emlék, pedig de gyakran van ajkamon. Siratnom kellene, sirnom mindörökké.

Nem is való volt ő az emberek közé. Az a nyájas, tiszta arc; az a derült, magas homlok, az a szépség, ami rajta pazarul felhalmozva volt: azt leirni nem lehet. Oly lemondó volt, mint egy szent. Óh, szentem, ki a poklok mélyére taszitottál, légy megáldva poraidban!

Minden ősszel elmegyek sirjához, aztán ott vagyok egy álló napig is olyankor, mikor nincsenek körülöttem emberek. Aztán elgondolkozom, miért is jöttem a világra ennyit szenvedni? Pályámon egy szó vezérelt: az ő neve. És hol van ő a derült, nyájas arcával, nemes lemondásával, akinek jajszó sohsem jött ki ajkán, aki engem áldva mult ki? — Porlad. A csillagokban az volt megirva felőlünk, hogy sohsem leszünk egymásé.

* * *

Huszonnégy éves voltam, midőn megkértem. Kikosaraztak. Azt mondták erre, hogy verjem ki fejemből és feledjem el. És miért? Anyagi dolgok miatt. Ennek kellett kettőnek boldogságát megsemmisiteni. Elmentem feledni, utaztam sokat, nagyon messze. Vissza tértem. Ugy vonzott, mint a nap holdját.

Egy erdélyi városban voltam rokonaimnál, itt kellett találkoznom vele ujra, itt történt az alábbi szivrázó tragédia.

Egyszer estélyre voltam meghiva. A háziasszony, jó ismerősöm, minden vendégnek bemutatott. A későbben érkezettek közül odavitt egy hölgyhöz is és igy szólt hozzám:

— Bemutatom egy igen rokonszenves, fiatal hölgynek, nézze itten jó; igen szellemes, nem bánja meg, hogy megismerte: Zalatnai Magdolna urhölgy — Bérczy Andor!

— Nagyságod igen kegyes irántom, igen szerencsés vagyok. Erre a kedves háziasszony másfelé ment, mi meg magunkra maradtunk. Egyikünk sem tudott szólni egy szót sem. Történt pedig ez a Várdayék estélyén.

Miután egy darabig némán álltunk, egyszerre magunkhoz tértünk az ijedtségből:

— Ön itt van Andor?

— Ön itt van Magdolna?

— Igen és férjem is itt van. Mióta elhagyott minket, igen sok történt velem. Hozzá erőszakoltak, Zalatnai Richárdnoz, már két éve, hogy megesküdtünk. Ön ugy elment, hogy hirét sem hallottam. Pedig titkon sokat óhajtottam volna önről tudni — mindent.

— Elmentem külföldre utazni, magát feledni; de a vágy vissza hozott látni Magdolnát, már nem az én Magdolnámat. Ön még mindig igen szép.

— Andor vigyázzon, ne oly hangosan!

— E szépséget feledni nem birom. Magdolna én szeretem önt; szeretem sokkal lángolóbban, hevesebben, én őrült vagyok!

— Andor távozzék innét messze. Én féltem férjemtől. Menjen, hogy ne legyek még boldogtalanabb, mint eddig. Nem tudnék nyugodt lenni oly légkörben, amelyben veszélyes önnek tartózkodnia.

— Miért mennék én férje elől?

— Csak tőle őrizkedjék. Vigyázzon, hogy belé ne kössön, mert akkor vége. Tudja-e, hogy férjemnek más három párbaja volt miattam, minden komolyabb ok nélkül és tudja-e, hogy ezekben mindig ő volt a szerencsés győző!

— Magdolna, mi önért nekem egy élet! Most egy keringőt csak!

Átkaroltam Magdolnát és lejtettük a keringőt, a csábos táczot bódultan, őrületes gyorsasággal. A társaság nézte ezt a széditő látványt. Átkaroltam és ölelve tartottam Magdolnát, midőn ő szédülve azt suogta: köszönöm Andor! Leomlott egy tabouretre. Hirtelen megrezzent és igy szólt:

— Andor itt jő férjem. Kérem!

— Zalatnai Richárd vagyok, örülök, hogy megismerhetem, mondá magát bemutatva.

— Ismerősöm — Bérczy Andor, mutatott be Magdolna.

— Van szerencsém, szóltam és meghajtottam magamat.

— Asszonyom, önnek árt a sok tánc, mondá Zalatnai.

— Nem sokat táncoltam még!

— Egy óra mulva haza megyünk.

— Amint tetszik.

— Most elmegyek egy parthiera. Remélem, ön szórakozik?

— Igen.

— Jól mulasson!

Ezzel távozott. Zalatnai igen furcsa ember volt. Zömök, tagbaszakadt alkatával, melyhez feje aránytalanul nagy volt, nem tett jó hatást az emberre. Arczának vonásai kuszáltak, egyik sem függött össze a másikkal. Akaratlanul is előiteleteket támasztott az emberben. Ehhez járult arisztokratikus tartása, feszes kimértsége, amelyek mind hátrányára szolgáltak. Nejével szemben is furcsán viselte magát; nem fojthattam el megjegyzésemet:

— Magdolna, önnek különös férje van.

1751/891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy **Gregorits Katalin** kőszegi lakos végrehajtatónak **Gregorits Erzsébet** kőszegi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt tőkekövetelés és 1890. évi augusztus 1-től járó 6% kamatai 32 frt 20 kr. perbeli 15 frt 10 kr. iránti végrehajtási ügyében végrehajtási már megállapitott, valamint jelenleg 11 frt 65 krban megállapitott költségek a kőszegi királyi járásbiróság területén lévő Kőszeg sz. kir. város határában fekvő a kőszegi 278. számu tjkvbeni A I. 1—2 sor 286. házszámu birtokból Gregorits Erzsét illető 1/3 részre 1004 frt 66 kr. a † alatti 7012 helysz. gesztenyes birtokra 73 frt a 7257 helysz. számu szőllőre 174 frt ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1092 évi márczius hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor Kőszegen a kir. telekkönyvi hatóságnál az irodában

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. törvényczikk 42. §-ában jelzett á r f o l y a m m a l s z á m i t o t t és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyiminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1891-ik évi november hó 27-ik napján.

A kőszegi királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Terplán,
kir. aljbiró.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*
Kiadó-laptulajdonos: *Feigl Gyula.*

A köszegi takarékpénztár mérlege 1891. évi deczember 31-én.

Vagyon.

Könyvi lapsz.			Osztrák érték frt.	kr.
172	Pénztári készlet 1891-ik évi deczember 31-én		31712	93
118	A két ház értéke		52000	—
181	200.100 ft. 4% magyar földtehermentesitési kötvény	91 ft.	182091	—
141	25.000 ft. 5% „ papirjáradék	100 „	25000	—
189	47.000 ft. 4½% „ italmérési jog-kártalanitási kötv.	96 „	46032	—
124	229 db. Köszeg-Szombathelyi vasuti elsőbbségi részvény	95 „	21755	—
168	Leszámitott értékpapirok		244579	43
135	Tartalékalap: betéve a 32955 sz. O. 577 lapszámu könyvecskébe		31895	67
184	Ingatlan törlesztési alap: betéve a 36681 számu T. 542 lapszámu könyvecskébe		3228	75
162	Kölcsönök		3374533	67
163	Előlegek		29649	50
190	Váltók		135276	—
171	Különféle pénzintézetnél elhelyezett összeg		218658	29
165	Nyugdijalap értékpapirjai		35433	25
145	Reáliskolai alap		10000	—
98	A tisztviselők által letett óvadék s a távbeszélő vezeték óvadéka		7400	—
185	Nyomtatványok		325	51
128	Irodai felszerelés		600	—
157	Perköltség előleg		900	—
187	Árverésen letett bánatpénz		460	—
158	Hátralékos kamatok 1891-ik évi december 31-én:			
	Kölcsönök után	37891 ft. 19 kr.		
	Előlegek után	176 „ 42 „		
	Értékpapirok után	2517 „ 03 „	40584	63
	Összesen		4,492,115	63

Teher.

Könyvi lapsz.			Osztrák érték frt.	kr.
25	Részvénytőke		60000	—
182	Tartalékalap		31895	67
173	Nyugdijalap		35457	52
183	Ingatlan törlesztési alap		3228	75
70	Reáliskolai alap		10000	—
110	A tisztviselők óvadéka		7390	—
156	Árvabetétek tartalékalapja		2887	68
188	Az értékpapirok külön tartalékalapja		17177	80
179	4½% betét és tőkésitett kamatok		3487288	22
177	4% „ „ „ „		660345	43
178	Árva „ „ „ „		90793	28
160	Letétek		7950	13
116	Előleg utáni többlet		45	12
180	10% adó az 1891 ik évi december 31-én tőkésitett kamatok után		9196	58
166	Jótékony és közhasznu czélokra szánt összeg maradéka		278	16
33	Előre fizetett lakbér		163	33
127	Fel nem vett részvényosztalék 1888-ik évről		72	—
159	„ „ „ „ 1890-ik évről		160	—
158	1892-ik évre előre fizetett kamatok és pedig:			
	Váltók után	1268 ft. 40 kr.		
	Kölcsönök után	31539 „ 89 „		
	Előlegek után	79 „ 53 „		
	Értékpapirok után	836 „ 4 „	33724	46
146	1890-ik évi nyeremény áthozat		773	57
115	1891-ik évi tiszta nyeremény		33287	93
	Összesen		4,492,115	63

Freyler Lajos, s. k.
pénztárnok.

Pötzelberger Károly, s. k.
elnök.

Wölfel Vilmos, s. k.
könyvelő.

Jelen üzleti kimutatást és mérleget a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlitottuk, pontosan megvizsgáltuk és legnagyobb rendben találtuk.

Köszegen, 1892-ik évi február hó 1-én.

A felügyelő bizottság: **Ecker Károly**, s. k. **Kehrn Károly**, s. k. **Matits János**, s. k.

Nyilt-tér.

Egész selyem mintázott Foulards méterenként 85 krtól 4 ft 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is szállit házhoz szállitva, porto- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben**. Minták postafordultával. Levelekre Svájczba 10 kros bélyeg ragasztandó.

HIRDETESEK.

Cjúz, köszvény, tagszaggatás, fejfájás czipőfádalom hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-fele

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhitő **szer** és majdnem minden gyógyszertárban kapható 40 és 60 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennélfogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller“

kérendő.

Bor-kivonat,

kitünő szer ártalmatlan bor előállitásához — a valódi bortól meg nem különböztethető — ajánlom a fennti kipróbált különlegességet.

2 kgr. ára (100 liter bort ád) 5 frt 50 kr. Recept mellékelve — ingyen. Jó eredményért vagy a gyártmány ártalmatlanságáért felelőség.

Szesz-megtakaritást

az égett boroknál az én felülmulhatatlan erős essenciám által elérhető; ez az italoknak egy kellemes csipős izt kölcsönöz, és csakis nálam kapható.
Egy klgr. ára 3 frt 50 kr. (600—1000 litert ád) használati utasitás mellékelve

☛ A fennti különlegességeken kivül ajánlok különféle **„essenciát“ rum, cognac, finom liquer** stb. gyárak számára, felülmulhatatlan minőségben. Receptek ingyen mellékelve. **Árjegyzék bérmentve.**

Pollák Károly Fülöp,
essenc-különlegességek gyára, Prága.
Szilárd képviselők kerratetnek.

Meghivás

a köszegi takarékpénztárnak 1892. évi február hó 21-én délelőtt 10 órakor saját helyiségében tartandó

rendes évi közgyülésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1891. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése, a tiszta nyeremény lelosztása és a felmentvény megadása feletti határozathozatal.

2. Az igazgatóság alelnökének 2 évi, és 8 igazgatósági tagnak 3 évi időtartamra való választása.

A közgyülésen azon részvényes bir szavazati joggal, a kinek részvénye 3 hónappal a közgyülés előtt a takarékpénztár részvénykönyvében nevére bejegyeztetett, s a ki részvényét 8 nappal a közgyülés előtt a takarékpénztárnál letette. Az üzletkimutatás és mérleg a közgyülést megelőzőleg 8 nappal az intézeti helyiségben betekinthetők.

Kelt Köszegen, 1892. évi január 15-én.

Az igazgatóság.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Meghivás

a köszegi hegyforrás-szikvizgyár-részvénytársaság

II. évi rendes közgyülésére,

mely Köszegen f. 1892. évi február hó 28-án délutáni 3 órakor

a városház tanácstermében fog megtartatni.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, 1891. évi üzlet-kimutatás és mérleg előterjesztése, a nyeremény hová forditása, az igazgatóság és felügyelő bizottságnak adandó felmentés iránti határozathozatal.

Köszeg, 1892. évi február hó 13-án.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyülésen csak olv részvényes gyakorolhatja szavazati jóját, a kinek részvénye a közgyülést megelőzőleg legalább 3 hóval saját nevére átiratott, és a közgyülés napja előtt 3 nappal a társaság pénztáránál szelvényivel együtt letétetett.

10 szavazatnál többet sem saját részéről, sem mint meghatalmazott egy részvényes nem birhat.

Az üzlet-kimutatás és mérleg a közgyülést megelőzőleg 8 nappal a társaság pénztárnokánál betekinthető.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.